

Zondag 14 juli 2019 – Mensen van de weg

Lezing: Lukas 10 : 1 t/m 11

Geloven: het is telkens weer op weg gaan. Want zo worden christenen ook wel genoemd, mensen van de weg. Mensen die de weg van Jezus Christus, met vallen en opstaan, proberen te gaan.

Nu is de bestemming niet bepaald als een vakantiereisje. Er is wel een verschil tussen onze reizen en de reden waarom de leerlingen uitgezonden worden. De leerlingen van Jezus gaan met een concrete opdracht: 'verkondig het koninkrijk van God!'

Wat Jezus aanvankelijk zèlf deed, breidt hij nu uit met het aanstellen van een flink aantal arbeiders.

Het lijkt erop alsof Lucas alvast vooruit loopt op het boek Handelingen door zo royaal in te zetten met zoveel medewerkers. Het volk Israël is betrokken op alle volken van de wereld. Het geeft de reikwijdte van Gods blikrichting aan. Met dit aantal leerlingen moet toch wel iedereen met Gods boodschap bereikt kunnen worden.

Want de boodschap, die in Jezus opnieuw begonnen is, de boodschap van vrede, van heil, is de moeite waard om te verspreiden.

Sterker nog: deze moet verspreid worden.

Het gaat om de toekomst van God met mensen. Daartoe worden de volgelingen aangewezen. De twaalf die al eerder uitgezonden waren, kunnen het niet alleen af, want de oogst is groot. De oogst is groot. Meestal gaat de aandacht naar het tekort aan arbeidskrachten – daar zijn we in de kerk ook erg goed in -, maar het is de moeite waard om stil te staan bij die grote oogst.

Het woord van God, door Jezus gezaaid en geleefd, is in goede, vruchtbare aarde gevallen.
Dit leven van Jezus vindt navolging, op grote schaal. Het is tijd om te oogsten

Daarom stuurt Jezus tweeënzeventig mensen op weg. Niet enkel de twaalf voor de eigen volksgenoten, maar zes keer twaalf. Dat betekent: voor alle volkeren van de wereld. Lucas schrijft zijn evangelie rond het jaar tachtig. Dan heeft het christendom zich al wonderlijk uitgebreid in het Middellandse-Zeegebied. De oogst is groot. En arbeiders zijn er altijd te weinig om te verkondigen deze blijde boodschap: dat het Rijk Gods nabij is. Gods liefde breekt door. Overal waar mensen er voor open staan. Gods liefde zichtbaar in Jezus en in hen die Hem verkondigen. Een leven van dienen en delen.

Daardoor zijn ze als lammeren onder de wolven. Het lam staat symbool voor weerloosheid. Niet voor lamelijkheid. De leerlingen zijn, zoals hun meester, op een geheel andere wijze, sterk. Niet door hun dikke portemonnee of een volle reiszak of stevige sandalen. Niet door een uitgebreide en invloedrijke kennissenkring. Ze mogen zelfs 'niemand groeten onderweg', staat er.

Dat betekent dat ze zich moeten onttrekken aan de oosterse uitgebreide plichtplegingen van onthaal met veel omhaal. Hun tijd is te kostbaar.

De prediking van het Rijk Gods is te dringend. Het gaat er om de liefde van Godswege uit te stralen en uit te dragen. Als een lam onder wolven. Zelf een boodschap zijn. Als een groet van God aan deze wereld .

Zijn als Jezus. Authentiek. Puur. Onbevangen; innerlijk vrij; helemaal jezelf. Met een levensstijl die hartveroverend en ontwapenend is. Kortom, totaal het omgekeerde van die uitspraak: de ene mens is voor de andere een wolf.

En wat betekent dit evangelie dan nu voor ons? Als wij in onze wereld zouden worden uitgezonden. Wij, hier in onze westerse wereld, met zoveel meningen, opvattingen, die we niet mee kunnen maken, ons wellicht boos maken.

Het zal telkens een zoeken zijn naar mogelijkheden om gestalte te geven aan ons geloof, in ons dagelijks leven, in ons dorp, in ons land, in onze wereld.

Dat vraagt om christelijke vrijmoedigheid en ook om een open dialoog. Om als kerk een ontmoetingsplaats en ruimte te zijn voor allen die zich inzetten voor een nieuwe samenleving.

Dat vraagt de moed om weerloos maar wel weerbaar onze wereld in te stappen. Bij de uitzending van de twaalf discipelen zouden we nog kunnen zeggen: dat is niets voor mij. Nu Jezus er tweeënzeventig uitzendt, wordt meer en meer duidelijk, dat Gods koninkrijk iedereen aangaat.

Wat Jezus hen opdraagt zijn zeer concrete dingen, je kijkt er van op, zo simpel is het. Het ging over geld, over kleren, over groeten, over eten, over zieken, over vrede.

Als je die Jezuswoorden omzet in onze taal, klinkt het misschien als: zoek je kracht niet in je creditkaarten of je bankrekening, verlies je tijd niet met oppervlakkig gepraat, met vrijblijvende discussies, durf dieper contact te zoeken met de mensen, met hun verlangens en noden. Straal vrede en vreugde uit. Je komt in een harde wereld terecht, er lopen wolven rond, wees niet naïef; als het hen niet interesseert, doe dan geen moeite en laat hen links liggen, wees goed voor zieken en zwakken.

Er staat ook iets eigenaardigs bij: 'eet wat ze je presenteren'. Dat lijkt een soort beleefdheid, maar er zit een diepere betekenis bij.

Joden in Jezus' tijd, en nu nog, aten alleen wat zij rein vonden, koosjer, Jezus was dus wel erg revolutionair voor zijn tijd. Eet wat u wordt voorgezet, ook al verbiedt je godsdienst of je cultuur dat. Voor ons kan dat betekenen: als je met mensen omgaat, hou dan niet halsstarrig vast aan je eigen gebruiken. maar stel je open voor een andere levenswijze van mensen.

Allemaal heel concrete dingen. We moeten dus niet te vlug denken dat dit allemaal niets voor ons is. Ik denk dat het navolgen van Jezus nooit simpelweg is het imiteren of nadoen wat Hij heeft gedaan of gezegd. Navolgen van Jezus is ook niet naspelen wat geschreven is over de eerste christengemeenten.

Navolgen is leven in onze tijd, onder onze omstandigheden, met onze mogelijkheden, in dezelfde geest als Jezus.

En is de kern daarin niet dat we elkaar kunnen ontmoeten zoals we echt zijn?

Dat we ons niet hoeven verschuilen achter uiterlijke schijn, achter status, de grootte van je huis en auto, de hoogte van je banksaldo.

Verkondiging van het goede nieuws is dat mensen elkaar werkelijk ontmoeten. Zo worden we erop uitgestuurd, het bijzondere is: twee aan twee.

De ander is onontbeerlijk.

We kunnen heel veel missen, behalve de metgezel, de naaste, degene met wie we ons brood delen, degene die ons steunt op deze weg, degene die met ons in de kerk zit.

En er zijn ook zoveel mensen die snakken naar steun, begrip, troost, sterkte. De lang gezochte schouder om op uit te huilen. Er zijn zoveel mensen die op de een of andere manier kwetsbaar zijn. Kunnen wij iets voor hen betekenen?

Soms kan het toch zo zijn, dat wij voelen dat we 'als gezonden' komen bij iemand in grote nood?

‘Vrede en heil’ – deze twee woorden – daarmee moeten Jezus’ volgelingen het doen en dat is genoeg.

Deze twee woorden geven de bestemming van hun weg aan: ‘ga in vrede’ en het geeft ook de essentie van het leven in Gods koninkrijk: ‘heil, heelheid, een geheeld leven voor ieder van ons, voor Gods aangezicht’.

Bij een gastvrije ontvangst mag je ervan uitgaan dat de gastheer/gastvrouw open staat voor de boodschap: van God en diens koninkrijk.

Bij een gastvrije ontvangst hoort een maaltijd. De maaltijd als beeld van het koninkrijk, waar iedereen aan mag gaan, om te delen in de hoop, in het heil, in de vrede, dat is prachtig. Als dat gebeurt, is Gods koninkrijk nabij. Zo'n feest is het, die maaltijd van deze Heer.

Het evangelie is reëel, kent onze wereld en de mensen. Niet iedereen zal de boodschap van vrede en heil, van de komst van het koninkrijk van God met open handen ontvangen. Dat is de realiteit, ga dan gewoon verder. Het koninkrijk van God gaat tóch wel door.

Zo kunnen we op reis gaan, elkaar groetend met de vrede, waar onze reizen ons de komende tijd ook brengen.

Dat wij zo, in verbondenheid met elkaar, op weg durven gaan. Hoe onze weg ook zal zijn, kome wat komt.

Loosdrecht, Gereformeerde Kerk
ds. Hillegonda Ploeger